

ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ МОБІЛЬНОГО ІНТЕРНЕТ-ПРИСТРОЮ

«Великий тлумачний словник сучасної української мови» визначає «мобільний» як «1. Здатний до швидкого пересування; рухливий. 2. Здатний швидко орієнтуватися в ситуації, знаходити потрібні форми діяльності» [3, с. 682]. «Рухливий» потрактовано як «1. Який перебуває у русі. // Здатний до руху. // Який рухається завдяки свої будові (про пристрій, механізм і т. ін.). 2. Повний життєвої сили, енергії, зі швидкими, легкими рухами; жвавий. // Який легко переходить у рух (про частини тіла). // Який часто змінює свій вираз (про обличчя). // Діяльнісний, енергійний (про характер, склад розуму). 3. Який розвивається, змінюється» [3, с. 1280].

Відповідно до словника, мобільність пристроїв забезпечується обмеженими здатностями:

а) до перебування у русі (пристрій не рухається самостійно, а переноситься людиною);

б) до розвитку та зміни (змінюється лише програмне забезпечення, а апаратне залишається незмінним).

За визначенням ЮНЕСКО, мобільний пристрій є цифровим, він легко переноситься, як правило, належить і контролюється індивідом, а не установою, може отримати доступ до Інтернет, має мультимедійні можливості, і може сприяти виконанню великої кількості завдань, зокрема, пов'язаних з комунікацією [2, с. 6].

Найчастіше мобільність Інтернет-пристрою пов'язується із здатністю людини до його переміщення у просторі без втрати доступу до послуг Інтернет. Автори [5] під *мобільністю апаратних засобів* розуміють можливість їх руху у просторі за умови, що отримувані від такого руху переваги вище, ніж затрати на його забезпечення. При орієнтації на *результат* руху апаратний засіб вважається мобільним, якщо одноразові витрати на його перенесення перебиваються перевагами його постійного використання у новому місці (такий підхід до визначення мобільності апаратних засобів відповідає географічній мобільності). При орієнтації на *процес руху* апаратний засіб вважається мобільним, якщо витрати на його рух перебиваються перевагами від його використання у процесі руху.

Саме процесний підхід до визначення мобільності апаратних засобів сьогодні є найбільш поширеним, тому автори [5] вводять *характеристику апаратної мобільності* як співвідношення часу використання пристрою у процесі руху до часу руху. Даний показник буде вище для апаратного засобу, який легко переноситься (можна частіше використовувати під час руху, ніж між рухами), споживає мало енергії (можна довше використовувати під час руху) та є ергономічним (можна легше використовувати від час руху).

Уперше клас мобільних Інтернет-пристроїв (Mobile Internet devices – MID) був представлений у 2007 році в статті Д. Чінга [1]. Основними вимогами до таких пристроїв автор визначає відносно великий екран, пристойний термін роботи від акумулятора та можливість під'єднання до Інтернет. Більш конкретні вимоги до мобільних Інтернет-пристроїв визначають фахівці Intel, які навесні 2007 року розмежували MID та UMPC (Ultra-mobile personal computer – ультрамобільний ПК) за призначенням: MID позиціонується як комунікаційно-розважальний пристрій, а UMPC – як пристрій для роботи та освіти [1, с. 107]. Починаючи з 2007 року, Intel оприлюднює власні специфікації для MID, незмінним у яких залишається підтримка бездротових мереж та наявність процесору сімейства Atom з інтегрованою графічною підсистемою.

Сьогодні границя між MID та UMPC (який у 2006 році також був уведений як спільна для Intel та Microsoft специфікація) відсутня, тому що мобільні Інтернет-пристрої розглядаються як мультимедійні мобільні пристрої, що надають бездротовий доступ до

Інтернет та можуть бути використані для доступу до інформаційних та розважальних послуг (у тому числі тих, що базуються на геопозиціонуванні) для особистого та службового використання. Починаючи з 2012 року, термін «мобільний Інтернет-пристрій» використовується для позначення широкого спектру пристроїв – від смартфонів до планшетних комп'ютерів, що суттєво ризняться за розміром екрану та роздільною здатністю.

Мобільний доступ до Інтернет забезпечується за допомогою мобільного зв'язку – електрозв'язку із застосуванням радіотехнологій, під час якого кінцеве обладнання хоча б одного із споживачів може вільно переміщатися в межах усіх пунктів закінчення телекомунікаційної мережі, зберігаючи єдиний унікальний ідентифікаційний номер мобільної станції [4]. Закон України «Про телекомунікації» аналогічно визначає поняття безпроводового доступу до телекомунікаційної мережі (безпроводового доступу, який надалі називатимемо бездротовим).

Таким чином, під **мобільним Інтернет-пристроєм** будемо розуміти *мультимедійний мобільний пристрій, що надає бездротовий доступ до інформаційно-комунікаційних Інтернет-послуг зі збирання, систематизації, зберігання, опрацювання, передавання, подання всеможливих повідомлень і даних.*

Згідно даного визначення, класифікацію мобільних Інтернет-пристроїв доцільно проводити за критеріями надання користувачу можливостей:

- бездротового доступу до послуг Інтернет (підтримка мобільного та бездротового доступу);
- мультимедійного подання відомостей (роздільна здатність екрану, підтримка звуку та відео);
- опрацювання даних (процесор, прикладне програмне забезпечення);
- зберігання даних (обсяг убудованої енергонезалежної пам'яті);
- передавання даних (комунікаційні засоби, засоби геопозиціонування);
- збирання та систематизації даних (обсяг оперативної пам'яті, засоби введення та виведення);
- мобільності пристрою (вага, розміри, час автономної роботи).

Додатковими характеристиками мобільних Інтернет-пристроїв можуть бути операційна система та відповідне системне програмне забезпечення.

Список використаних джерел

1. Chieng D. Mobile Internet Devices / David Chieng // HardwareMAG (Singapore). – 2007. – September. – P. 106-115.
2. UNESCO policy guidelines for mobile learning [Electronic resource] / Edited by Rebecca Kraut. – Paris : UNESCO, 2013. – 41, [1] p. – Access mode : <http://unesdoc.unesco.org/images/0021/002196/219641E.pdf>
3. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.) / Уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. – К. ; Ірпінь : Перун, 2005. – 1728 с.
4. Про телекомунікації : Закон № 1280-IV [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – 18.11.2003. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1280-15>
5. Стрюк М. І. Мобільність: системний підхід [Електронний ресурс] / Стрюк Микола Іванович, Семеріков Сергій Олексійович, Стрюк Андрій Миколайович // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2015. – №5(49). – С. 37–70. – Режим доступу : <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/download/1263/955>